

JANE JA AATOS
ERKON SÄÄTIÖ

Toimintakertomus 2024

Sisällys

3 Säätiö

4 Säätiön tarkoituksen toteuttaminen

6 Säätiön avustustoiminta

9 Tieteen tukeminen

- 9 Lääketiede
- 11 Tekniikka
- 13 Kulttuuri- ja muu avustustoiminta
- 14 Katsaus vuoden aikana päättyneisiin hankkeisiin

15 Säätiön talous

- 15 Yleistä
- 16 Tuloslaskelma
- 16 Sijoitustoiminta

19 Riskien hallinta

21 Viestintä

- 21 Tietosuoja ja asiakirjahallinta

22 Hallinto

- 23 Lähipiiritoimet
- 24 Vastuullisuus
- 24 Tilintarkastus

25 Kuluvan vuoden toiminta

- 26 Vuoden 2024 avustuspäätökset

Säätiö

Jane ja Aatos Erkon säätiö toteuttaa päämääräänsä avustamalla korkeatasoista, kansainvälisesti kilpailukykyistä tiedettä ja taidetta sekä kulttuuria. Tieteen avustuksia kohdennetaan ensisijaisesti lääketieteeseen ja tekniikkaan sekä edellä mainittuja aloja tukeviin luonnontieteisiin. Erillisiä tieteen tai taiteen alakohtaisia painopisteitä tai teemoja ei ole käytössä.

Avustuksista päätettäessä kiinnitetään erityistä huomiota hankkeiden merkittävyyteen omalle alalleen sekä niiden potentiaaliin saavuttaa läpimurto.

Avustuksia myönnetään ensisijaisesti työryhmille ja organisaatioille, joilla on osoitettua kykyä tai potentiaalia uudistaa alaansa. Säätiöllä on käytössä Proof of Concept -avustusmuoto hankkeille, jotka sisältävät lupavia tai alustavia ideoita ja voivat onnistuessaan johtaa uusiin tieteellisiin avauksiin.

Päätösesitysten valmistelussa käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita, jotka osallistuvat myös muuhun säätiön avustustoimintaa edistävään kehittämistyöhön. Säätiön perustajien kiinnostuksen kohteet huomioidaan säädekirjan rajoissa.

Sijoitustoiminnan ensisijainen tavoite on omaisuuden reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä. Sijoitusstrategia on osakepainotteinen. Tavoitteina ovat vakaa kassavirta ja riittävä maksuvalmius, joilla turvataan varsinaisen toiminnan jatkuvuus.

Lyhyen aikavälin kurssimuutoksilla ei ole säätiön kannalta merkitystä. Säätiön taloudellinen tilanne huomioidaan avustuspäätöksiä tehtäessä. Säätiö maksaa avustuksia kolme kertaa vuodessa, tammi-, touko- ja syyskuussa. Säätiön toimintaperiaatteita ovat vuorovaikutus ja joustavuus sekä aktiivinen säätiötyön kehittäminen. Säätiö toimii kaikilla toiminta-alueillaan vastuullisesti.

Säätiön tarkoituksen toteuttaminen

Säätiö myönsi toimintavuonna
avustuksia 46,3 miljoonaa euroa
(2023: 32,0 miljoonaa euroa)
tieteelle, taiteelle ja kulttuurille.

Tieteelle myönnettiin 31,9 miljoonaa euroa (26,6 miljoonaa euroa), joka on 68,9 % (83,2 %) koko vuoden avustussummasta. Lääketieteen osuus oli 19,7 miljoonaa euroa (10,1 miljoonaa euroa). Tekniikan hankkeiden avustukset olivat 11,8 miljoonaa euroa (16,6 miljoonaa euroa). Muun tieteen avustukset olivat 0,4 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa). Lääketieteen ja tekniikan osuudet sisältävät myös luonnontieteisiin kuuluvia hankkeita.

Taiteelle ja kulttuurille myönnettiin 14,3 miljoonaa euroa (5,4 miljoonaa euroa), joka on 30,9 % (16,8 %) koko vuoden avustussummasta. Muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan myönnettiin 0,1 miljoonaa euroa (0,03 miljoonaa euroa).

Säätiön myöntöprosentti kaikista haetuista avustuksista oli 12,7 % (11,3 %). Haetuista euroista myöntöprosentti oli 20,1 % (17 %).

Suurempien hankkeiden (miljoona euroa tai sen ylittävät pitkäkestoiset, alalleen merkittävät hankkeet) osuus vuoden avustuksista oli 23,8 % (14 %).

Säätiöllä ei ole erillisiä hakuaikoja, ja hakemuksia käsitellään ympäri vuoden. Toimintavuonna käsiteltyjen hakemusten lukumäärä (495 kpl) laski edellisvuodesta 2,2 % (506 kpl). Tiedehakemusten käsittelyä jatkettiin jaksottamalla lääketieteen hankkeet maalisi- ja syyskuun kokouskierroksille ja tekniikan vastaavasti touko- ja joulukuun kierroksille. Muiden tieteenalojen ja kulttuurin hakemuksia käsiteltiin kaikissa kokouksissa.

Hakemusten käsittelyssä on huomioitu esteellisyyskysymykset sekä mahdollisten eturistiriitatilanteiden vaikutus valmisteluun ja päätöksentekoon.

Sijoitusten tuotto vuonna 2024, huomioiden realisoitumaton markkina-arvojen muutos, oli +13,0 % (+1,3 %). Sanoma

Oyj:n osake tuotti +16,5 % (-26,7 %) ja muu sijoitusomaisuus +12,1 % (+14,2 %).

Säätiökonsernin varallisuuden markkina-arvo oli vuoden vaihteessa 1 351 miljoonaa euroa (1 232 miljoonaa euroa). Osakesijoitusten osuus varallisuudesta oli 93,5 % (91,1 %) ja korkosijoitusten 6,4 % (8,8 %). Vuoden 2024 tilikauden ylijäämä oli 11,5 miljoonaa euroa (ylijäämä 36,2 miljoonaa euroa).

Säätiön avustustoiminta

Säätiön avustustoiminnassa on luontaista vuosivaihtelua. Se myötäilee hakemuspainetta. Joidenkin vuosien kohdalla erityishankkeet nostavat merkittävästi avustusten kokonaissummaa. Säätiöllä on jatkuva haku, eikä käytössä ole erillishakua tai ohjelmia. Vuoden 2024 avustukset kasvoivat edellisvuodesta 44,7 %.

Säätiö on ensisijaisten tieteenalojensa rinnalla tukenut myös muita tieteenaloja, mm. luonnontieteitä. Seuraavan sivun kuva avaa avustusten kehittymistä aloittain.

Luonnontieteiden, maa- ja metsätaloustieteiden ja muiden tieteenalojen hankkeet, joissa on selkeä yhteys lääketieteeseen tai tekniikkaan, luetaan säätiön tilastoinnissa pääasiassa osaksi lääketieteen ja tekniikan avustustoimintaa. Vastaavasti muiden tieteiden avustustoimintaan luetaan hankkeet, joiden yhteys säätiön pääasiallisiin tieteenaloihin on ohuempi.

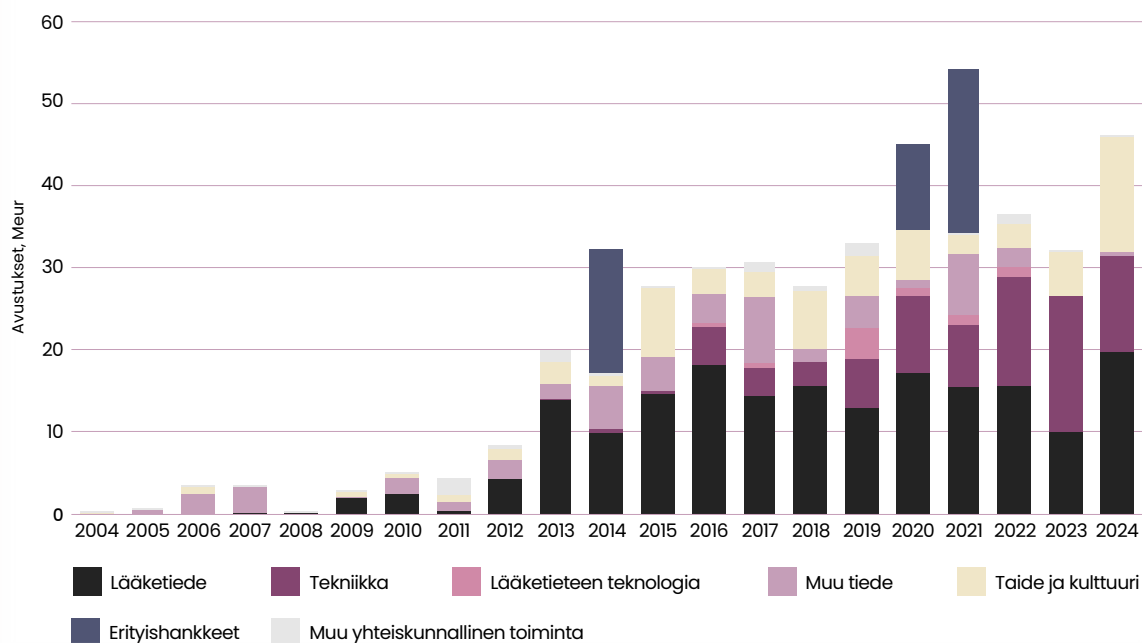
Vuoden 2024 avustuksista 34 prosenttia (yhteensä 15,7 miljoonaa euroa) luokitui hakijan ilmoittaman tieteenal tiedon perusteella luonnontieteisiin. Koko luonnontieteiden avustussumma sisältyy toimintakertomuksessa esitetyissä luvuissa lääketieteen ja tekniikan osuuksiin.

Säätiö avustaa ensisijaisesti työryhmiä ja organisaatioita.

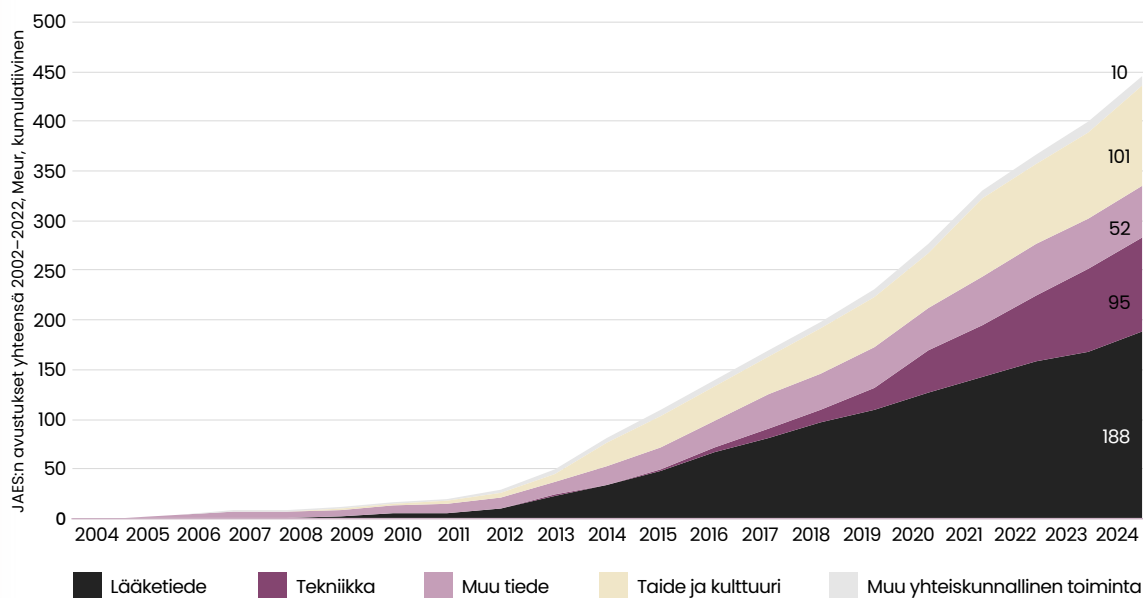
Hankkeet voivat olla monialaisia ja useamman yhteisön tai yliopiston välisiä konsortioita. Säätiö ei myönnä henkilökohtaisia apurahoja väitöskirja- tai post doc -vaiheen työskentelyyn.

Edellä mainittujen uravaiheiden tutkimustyötä voi kuitenkin sisältyä työryhmähakemukseen. Säätiön myöntämien avustusten koulutuksellinen painoarvo väitöskirja- ja post doc -tutkijoiden työllistämisen kautta on merkittävä.

Avustustoiminnan kasvu ja kehitys vuosina 2004–2024

Avustukset 2004–2024 kumulatiivinen, yhteensä 445 MEUR

Avustuksia myönnettiin toimintavuoden aikana 63 tutkimusryhmälle, organisaatiolle tai konsortiolle (2023: 57) yhteensä 46,3 miljoonaa euroa (32,0 miljoonaa euroa).

Myönteisistä avustuspäätöksistä tieteeseen kohdentui 43 kpl (42 kpl) ja taiteeseen ja kulttuuriin 18 kpl (15 kpl). Muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan myönnettiin kaksi avustusta (2 kpl).

Eniten avustuksia myönnettiin Helsingin yliopiston, Tampereen yliopiston ja Aalto-yliopiston tutkimusryhmille. Avustuksia saaneissa tieteenaloissa korostuivat erityisesti kasvibiologia, mikrobiologia ja virologia, biolääketiede sekä syöpätaudit. Taiteen ja kulttuurin puolella puolestaan painottuivat tanssi sekä klassinen ja nykymusiikki.

Monivuotisia, yli miljoonan euron avustuksia myönnettiin 15 kpl (8 kpl) ja kokoluokassa 500 000–1 000 000 euroa, 25 kpl (14 kpl). Hakemusten mediaanikoko kasvoi edellisvuosiin verrattuna kaikissa säätiön tukemissa aloissa. Myönnettyjen avustusten mediaanikoko oli 650 000 euroa.

Toimintavuoden aikana kiinnitettiin erityistä huomiota nuorten ja keskivaiheen tutkijoiden työskentelyedellytyksiin kokeneiden tutkijoiden rinnalla.

Nuoren tutkijan kohdalla säätiö edellyttää riittävää itsenäisyyden tasoa, jollaiseksi on tyypillisesti katsottu oman tutkimusryhmän perustamisvaihe.

Nuorten ryhmänjohtajien ja keskivaiheen tutkijoiden yhteenlaskettu osuus säätiön myöntämästä avustusmäärästä, 42 prosenttia, oli hieman suurempi kuin heidän osuutensa säätiölle tulleiden hakemusten summasta (37 prosenttia).

Säätiö on tilastoinut hakijoiden uravaihetietoja vasta vuodesta 2023 alkaen, joten riittävän laajaa vertailutietoa hakemus- ja avustusmäärien kehittymisestä uravaiheittain saadaan vasta strategiakauden 2024–2026 jälkeen.

Oheinen kuva avaa avustusten jakaumaa uravaiheittain vuonna 2024.

Säätiön tiedeavustukset uravaiheittain, 2024

Kokenut tutkija / johtava tutkija	18 208 000	57,8 %
Keskivaiheen tutkija / vakiintunut tutkija	6 862 000	21,8 %
Nuori ryhmänjohtaja	6 452 000	20,5 %

Tieteen tukeminen

Tieteelle myönnettiin 31,9 miljoonaa euroa (26,6 miljoonaa euroa), joka on 68,9 % (83,2 %) koko vuoden avustussummasta. Avustukset kohdentuivat säätiön strategian mukaisesti pääasiassa lääketieteen ja tekniikan sekä niitä mahdollistavien ja tukevien luonnontieteiden tutkimukseen.

Hakemusmäärissä tekniikan osuus saavutti lääketieteen tason. Arvioinnin painopisteitä olivat muun muassa ”high risk–high gain” -tutkimuksen mahdollistaminen, tavoitteen asettelun merkitys alalleen sekä suunnitelmien laatu ja realistisuus.

Lääketiede

Säätiön avustukset lääketieteen tutkimukseen kohosivat toimintavuonna ennätystasolle, lähes 20 miljoonaan euroon (2023: 10 miljoonaa euroa). Lääketieteen osuus myönnettyistä avustuksista oli kappalemäärissä 41,3 %

ja myönnettyistä euroista 42,6 %. Helsingin yliopisto sai 56,5 % säätiön kaikista vuoden 2024 lääketieteen avustuksista. Yliopiston osuus lääketieteen hakemuksista oli 33,2 %.

Lääketieteen avustuksiin luettiin myös sellaiset luonnontieteiden hankkeet, jotka tukevat lääketieteellistä tutkimusta. Esimerkiksi Helsingin yliopiston professori Juha Huiskosen ja vanhemman yliopistonlehtori Minna Porasen johtamalle tutkimusryhmälle myönnettiin 820 000 euroa kolmelle vuodelle kaksiuoste-RNA-virusten rakennebiologiseen tutkimukseen, jonka tavoitteena on paitsi virusten elinkaaren mallintaminen, myös uusien bioteknologisten sovellusten ja kasvinsuojelustrategioiden mahdollistaminen.

Toimintavuoden suurin lääketieteen avustus (1 680 000 euroa, 4 vuotta) myönnettiin tutkimuskonsortiolle, jota johtaa Helsingin yliopiston professori Sarah Butcher yhdessä Jyväskylän

Lääketieteen hakemukset ja avustukset aloittain vuonna 2024

Ala	Hakemukset (EUR)	Hakemukset (kpl)	Avustukset (EUR)	Avustukset (kpl)
Biolääketieteet	19 242 060	26	4 401 000	6
Kasvibiologia, mikrobiologia, virologia	5 901 223	8	3 881 000	4
Syöpätaudit	22 178 194	21	3 404 000	3
Neurotieteet	9 408 846	14	2 375 000	4
Biokemia, solu- ja molekyylibiologia	5 246 255	9	2 349 000	3
Neurologia ja psykiatria	3 065 533	6	1 331 000	2
Farmasia	1 916 198	4	600 000	1
Lääketieteen tekniikka	818 000	2	568 000	1
Yleislääketiede, sisätaudit ja muut kliiniset lääketieteet	2 268 000	3	500 000	1
Kansanterveystiede, ympäristö ja työterveys	3 003 533	4	313 000	1
Muut alat (ei avustuksia)	12 268 013	24	0	0
Yhteensä	85 315 855	121	19 722 000	26

yliopiston professori Varpu Marjomäen sekä Tampereen yliopiston dosentti Minna Hankaniemen kanssa. Konsortion COMBATVIRUS-hanke kehittää turvallisia, laajavaikuttavia viruslääkkeitä ja rokotteita.

Terveydenhuoltoa sekä kansantaloutta huomattavasti kuormittavat korona- ja enterovirukset ovat aiheuttaneet useita vakavia epidemioita viimeisten 20 vuoden aikana. Nyt myönnettyä avustusta edelsi Marjomäelle ja Butcherille myönnetty säätiön PoC-avustus. Sen tulokset olivat lupaavia merkittävien antiviraalisien molekyylien tuottamisessa sekä niiden infektiomekanismien selvittämisessä.

Suomalainen vahva perinne syöpätutkimuksessa näkyi myös säätiölle osoitetuissa hakemuksissa.

Syöpätutkimukseen haettiin biolääketieteiden ohella euromääräisesti ja hakemusmäärissä eniten.

Ajankohtaisia teemoja ovat mm. elimistön oman puolustusjärjestelmän aktivointi osana hoitoa ja syöpäkasvaimen ominaisuuksiin perustuva yksilöllistetty hoito. Nuorten ryhmäjohtajien, dosentti Saara Ollilan ja dosentti Jaakko Mattilan, Helsingin yliopistossa toteuttama yhteishanke (904 000 euroa, 4 vuotta) keskittyy Suomen toiseksi yleisimmän syöpälajikkeen, paksu- ja peräsuolen syövän syntymekanismien parempaan ymmärtämiseen hoitomuotojen kehittämiseksi.

Professori Olli Kallioniemelle myönnettiin 2 500 000 euron Aivotuontiapuraha tekoälyn tutkimukseen lääketieteessä.

Tekniikan hakemukset ja avustukset aloittain vuonna 2024

Ala	Hakemukset (EUR)	Hakemukset (kpl)	Avustukset (EUR)	Avustukset (kpl)
Kasvibiologia, mikrobiologia, virologia	4 714 894	3	3 044 000	2
Tietojenkäsittely ja tietotieteet	9 788 970	13	2 451 000	3
Fysiikka	5 955 224	7	1 983 000	2
Nanoteknologia	6 000 000	7	978 000	1
Sähkö-, automaatio- ja tietoliikennetekniikka, elektroniikka	6 926 000	10	832 000	2
Biokemia, solu- ja molekyylibiologia	3 143 413	5	796 000	2
Kemia	15 459 300	9	720 000	1
Ympäristötiede	3 483 000	6	522 000	1
Lääketieteen tekniikka	5 809 000	7	474 000	1
Muut alat (ei avustuksia)	25 008 440	36	0	0
Yhteensä	86 288 241	103	11 800 000	15

Säätiön osuus yhteisrahoitteisesta, viisivuotisesta apurahasta on 1 000 000 euroa. Kallioniemi perustaa tutkimusryhmän Helsingin yliopistossa toimivaan Suomen molekyyllilääketieteen instituuttiin FIMMiin vaiheittain vuosien 2024–2025 aikana.

Aivotuonti-apuraha on Suomen Lääketieteen Säätiön, Sigrid Juseliuksen Säätiön ja Jane ja Aatos Erkon säätiön yhteinen ohjelma, jonka tavoitteena on tuoda kansainvälisesti korkeatasoisia, kokeneita lääketieteen tutkijoita maailmalta Suomeen. Säätiö osallistui ensimmäiseen, vuosina 2023–24 toteutettuun pilottiohjelmaan.

Tekniikka

Myönnettyistä avustuksista tekniikkaan kohdentui 11,8 miljoonaa euroa. Vuoden myöntösummasta osuus oli 25,5 %. Aalto-yliopiston osuus tekniikan

avustuksista oli 30,2 % ja Helsingin yliopiston 29,8 %.

Tekniikan avustuksiin luettiin myös tekniikan tutkimusta mahdollistavat ja tukevat luonnontieteiden hankkeet.

Esimerkiksi Oulun yliopiston dosentti Katharina Kujalan johtamalle työryhmälle myönnettiin 1 045 000 euron avustus kolmelle vuodelle kasvibiologian hankkeeseen, jonka tavoitteena on muuttaa nykyistä ymmärrystämme harvinaisten maametallien roolista mikrobien aineenvaihdunnassa ja tuottaa uutta tietoa, jota voidaan jatkossa hyödyntää harvinaisten maametallien biolouhintateknologian kehityksessä.

Säätiön toimintavuoden suurin tieteen avustus (1 999 000 euroa, 4 vuotta) myönnettiin Helsingin yliopiston

professori Yrjö Helariutan johtamalle tutkimusryhmälle. Suomen koivugenetikkaan ja -diversiteettiin keskittyvä hanke edistää metsäpuiden sopeutumisen ja evoluution parempaa ymmärtämistä ja vahvistaa näin metsä- ja ilmastomuutostutkimusta kansainvälisesti.

Tekniikan tutkimukseen kohdentuvissa avustuksissa korostuvat paitsi hankkeet kestävämmän tulevaisuuden puolesta myös ajankohtaiset, yhteiskuntaa laajasti puhuttavat teemat kuten tekoäly ja kvanttitutkimus.

Professori Mikko Möttösen työ sekä kvanttifysiikan teoreettisessa että kokeellisessa tutkimuksessa on kansainvälisesti arvostettua. Möttösen tutkimusryhmä Aalto-yliopistossa tavoittelee kolmivuotisella, 1 500 000 euron avustuksellaan läpimurtoa itsenäisesti toimivan kvanttiprosessorin kehittämisessä. Onnistuessaan hanke voi johtaa uuden teknologian

kehittämiseen ja vahvistaa Suomen kilpailukykyä tutkimusalueen kärjessä.

Tampereen yliopiston professori Henri Pirkkalaisen EVIL-AI-hankkeessa (1 413 000 euroa, 4 vuotta) pureudutaan tekoälyn haittavaikutuksiin, epäeettisen tai rikollisen toiminnan tunnistamiseen ja ehkäisyyn. Jotta tekoälyä voidaan hyödyntää turvallisesti, sen haittoja täytyy hallita. Hankkeessa muun muassa tutkitaan ja tehdään riskkenaarioita ihmisen ja tekoälyagenttien välisistä kohtaamisista virtuaalitodellisuudesta fyysiseen maailmaan. Hanke on tutkimusavaus, joka tähtää monialaiseen huippututkimukseen.

Aalto-yliopiston professori Alexander Jung työryhmineen puolestaan kehittää uutta matemaattista menetelmää yhdistetyn koneoppimisen luotettavuuden lisäämiseksi. Hänen tutkimuksensa voi osoittautua hyödylliseksi hyvin erilaisissa sovelluskohteissa. Koneoppimista käytetään muun muassa työnhaku- ja musiikkisovelluksissa. Nelivuotiselle hankkeelle myönnettiin 498 000 euroa.

Taiteen ja kulttuurin hakemukset ja avustukset aloittain vuonna 2024

Ala	Hakemukset (EUR)	Hakemukset (kpl)	Avustukset (EUR)	Avustukset (kpl)
Tanssi	12 849 000	18	8 202 000	6
Klassinen ja nykymusiikki	6 853 532	31	3 109 000	5
Taidemuseot	3 768 000	4	900 000	1
Teatteri	3 201 437	20	798 000	2
Muu tai erittelemätön musiikki	853 000	7	660 000	1
Muu tai erittelemätön kulttuuriperintö	412 000	3	396 000	1
Kuvataide (sis. maalaustaide, taidegrafiikka, kuvanveisto ja ympäristötaide)	1 917 000	20	145 000	1
Aineeton kulttuuriperintö	185 000	7	40 000	1
Muut alat (ei avustuksia)	5 924 304	82	0	0
Yhteensä	35 963 273	192	14 250 000	18

Kulttuuri- ja muu avustustoiminta

Taiteelle ja kulttuurille myönnettiin 14,3 miljoonaa euroa (5,4 miljoonaa euroa), joka on 30,9 % (16,8 %) koko vuoden avustussummasta. Kappalemääräisesti kulttuurin alojen hakemukset muodostivat 38,8 % säätiön hakemismäärästä, euroissa noin 15,6 %.

Myönnoissä nousivat esille organisaatioiden omaa toimintaa uudistavat toimintamallit ja sisällöt. Läpileikkaavia teemoja olivat kansainvälisyys, osaaminen ja osallisuus.

Toteuttajan kyvykkyys sekä hankkeiden realistisuus ja merkityksellisyys alalle olivat keskeisiä kriteereitä hankkeita arvioitaessa.

Säätiön avustukset musiikkikoulutukseen rakentavat tulevaisuutta: Soitinakatemit ry:lle myönnettiin 1 234 000 euroa neljälle vuodelle, Sibelius-Akatemian Taideyliopistolle 1 000 000 euroa samoin neljälle vuodelle sekä Suomen konservatorioliitolle 660 000 euroa kahdelle vuodelle.

Hankkeissa vastataan musiikkialan ja -koulutuksen tämän hetken ja lähitulevaisuuden pulmiin, kuten kansainvälistymiseen, monikulttuurisuuteen ja yhdenvertaisuuteen, teknologian kehitykseen sekä lahjakkaiden nuorten koulutuksen riittävyyteen, saavutettavuuteen ja laatuun.

Sekä Svenska Teatern (301 000 euroa) että Oulun kaupunginteatteri (497 000 euroa) pureutuvat kolmi-vuotisissa hankkeissaan juurisyihin ja esteisiin, jotka hidastavat teattereiden monimuotoistumista. Teattereiden

toimintaa läpileikkaava kehitystyö vastaa yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja edistää kestäväää toimintatapamuu-
tosta alalla. Saavutettava ja moninai-
nen teatteri palvelee paremmin sekä
tekijöitä että yleisöjä.

Katsaus vuoden aikana päättäneisiin hankkeisiin

Toimintavuoden aikana päättyi yh-
teensä 63 hanketta. Määrällisesti eni-
ten päättyi lääketieteen hankkeita, 30
kpl (19 723 600 euroa) ja toiseksi eniten
tekniikan hankkeita, 22 kpl (10 273 180
euroa). Taiteen ja kulttuurin hankkeita
raportoitiin 8 kpl (1 961 500 euroa). Mui-
den tieteenalojen osalta päättyi kolme
hanketta (6 900 000 euroa). Päättänei-
den hankkeiden toteutusjakso ajoittui
pääosin vuosille 2019–2023.

Loppuraportti toimitetaan
sätiölle puolen vuoden
sisällä hankkeen päätyttyä.
Sätiö seuraa myös osaa
hankkeista tarkemmin koko
toteutusajan.

Tällaisia ovat esimerkiksi hankkeet, joil-
la katsotaan olevan huomattavaa
merkitystä alalleen. Tietoa hyödyn-
netään sätiön strategiatyössä arvi-
oitaessa sätiön avustustoiminnan
vaikuttavuutta.

Tavoitteissaan onnistuneet ja esi-
merkiksi uusia tutkimussuuntauksia
avanneet hankkeet menestyvät hy-
vin jatkorahoituksen hankinnassa, joko
sätiöltä tai muualta.

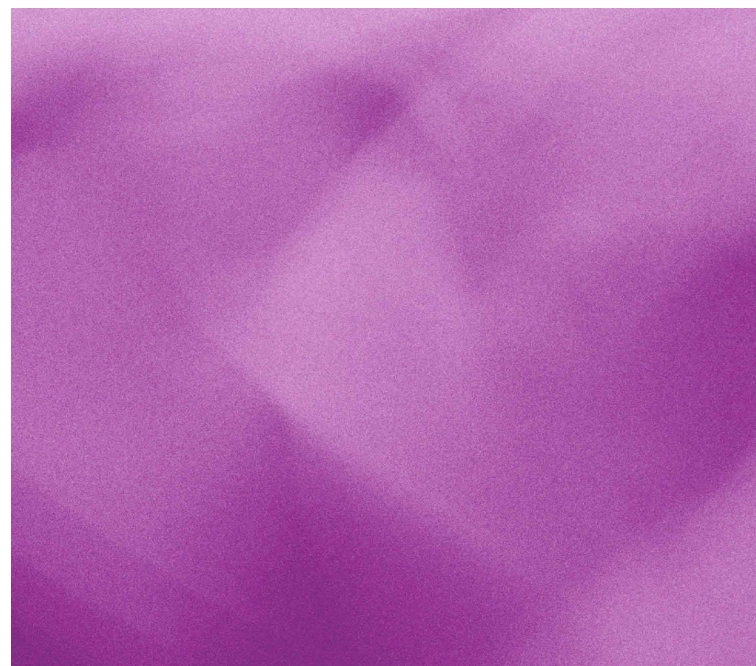
Sätiön linjaus on, että uusi myön-
tö samaan aiheeseen on mahdollii-
nen, jos tutkimus tai muu toiminta on

lunastanut sille ensi vaiheessa asete-
tut tavoitteet.

Toimintavuonna päättäneistä
hankkeista kymmenen sai
sätiöltä uuden avustuksen.

Esimerkiksi sätiön toimintavuoden
suurimman avustuksen saanut, pro-
fessori Yrjö Helariutan hanke hyödyn-
tää tutkimusryhmän aiemmin kehit-
tämää teknologiaa Suomen puuston
kartoittamiseen, puiden kasvun ha-
vainnoimiseen sekä maailmanlaa-
juisesti ainutlaatuisen genomidatan
luomiseen.

Helariutan aiempi myöntö vuodel-
ta 2019 Puiden hiilinieluefektin moleku-
laarinen perusta ja jalostus (1 000 000
euroa) raportoitiin toimintavuoden ai-
kana. Hankkeen tulokset ovat arvokas
tietolähde jatkotutkimuksille, jalostuk-
selle ja luonnonsuojelubiologialle. Uu-
si avustus tukee ryhmän pitkäjänteistä
työtä tutkimusalueella, jossa Suomella
on kansainvälisesti merkittävä rooli.

Säätiön talous

Yleistä

Säätiön omaisuus on karttunut asteittain vuodesta 2002 säätiön perustajien rahalahjoitusten ja vuosien 2012 ja 2014 isojen testamenttilahjoitusten sekä omaisuuden arvonnousun myötä.

→ Säätiön varallisuus markkina-arvoin mitattuna oli vuodenvaihteessa 1 351 miljoonaa euroa (2023: 1232 miljoonaa euroa).

Varallisuus koostui: Säätiön suoraan omistamasta arvopaperisalkusta 298 miljoonaa euroa (266 miljoonaa euroa), Sanoma Oyj:n osakkeista 305 miljoonaa euroa (277 miljoonaa euroa), Asunto-osakkeista 1 miljoonaa euroa (1 miljoonaa euroa), Asipex- konsernin arvopaperisalkusta 747 miljoonaa euroa (689 miljoonaa euroa).

Säätiön kokonaan omistaman Oy Asipex Ab:n kotipaikka on Helsinki, ja yhtiöllä on täysin omistettu sveitsiläinen tytäryhtiö Asipex AG. Vuoden vaihteessa säätiöllä oli myönnettyjä, mutta ei vielä maksettuja avustuksia yhteensä 103,3 miljoonaa euroa (91,5 miljoonaa euroa).

Sijoitushorisontin ollessa pitkä, sijoitusstrategia on osakepainotteinen.

Vuoden vaihteessa osakesijoitusten osuus säätiön varallisuudesta oli 93,5 % (91,1 %), korkosijoitusten 6,4 % (8,8 %) ja asunto-osakkeiden 0,1 % (0,1 %). Hajautetusta osakesalkusta (ilman Sanoma-osakkeita) suoria large cap osakkeita oli 86 % ja small cap rahastoja 14 %. Maantieteellisesti Yhdysvallat edusti tästä 44 %, Eurooppa 40 %, Suomi 6 %, Japani 4 % ja muut maat 6 %. Laatupainotteinen ja likvidi globaali osakesalkku on hyvin hajautettu myös toimialoitain ja yhtiökohtaisesti, suurimmat yksittäiset sijoitukset olivat noin 3 % osakesalkusta.

Tuloslaskelma

Konserni

Varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 47,2 miljoonaa euroa (2023: 32,9 miljoonaa euroa). Toimintavuonna päätetyt avustukset olivat 46,3 miljoonaa euroa (32,0 miljoonaa euroa). Vuodelle 2024 kirjattiin avustuksia 46,1 miljoonaa euroa (31,9 miljoonaa euroa). Ero päätettyjen ja kirjattujen avustusten välillä johtuu käyttämättä jääneistä avustuksista ja avustusten palautuksista. Muut toimintakulut olivat 1,1 miljoonaa euroa (0,9 miljoonaa euroa).

Säätiön omistamien sijoitusten kirjanpidollinen tuotto oli 58,7 miljoonaa euroa (69,0 miljoonaa euroa). Tästä tytäryhtiökonsernin nettotuotto oli 36,6 miljoonaa euroa (41,7 miljoonaa euroa), osakkeiden osinkotuotot 17,6 miljoonaa euroa (17,4 miljoonaa euroa), osakkeiden ja rahastojen arvonalautukset 0,8 miljoonaa euroa (arvonpalautukset 6,0 miljoonaa euroa), sijoitusten myyntivoitot 1,9 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa), rahastojen voittoaosuudet 1,2 miljoonaa euroa (0,9 miljoonaa euroa), korkotuotot ja -kulut 0,3 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa) ja muut rahoitustuotot ja -kulut 0,5 miljoonaa euroa (-0,3 miljoonaa euroa).

Vuoden 2024 tilikauden ylijäämä oli 11,5 miljoonaa euroa (ylijäämä 36,2 miljoonaa euroa).

Emosäätio

Emosäätion vuoden 2024 tilikauden ylijäämä oli 6,9 miljoonaa euroa (2023: alijäämä 5,5 miljoonaa euroa).

Sijoitustoiminta

Vuosi 2024 oli hyvä sijoitusvuosi kokonaisuutena, mutta tuotot jakautuivat erittäin epätasaisesti eri markkinoiden ja sektoreiden välillä. Keskeisiä teemoja olivat inflaation lasku, joka mahdollisti keskuspankkien rahapolitiikan keventämisen kesästä alkaen, ja loppuvuodesta USA:n vaalit ja potentiaaliset vaikutukset kauppapolitiikkaan ja tulleihin.

Yhdysvallat yllätti odotettua nopeammin talouskasvulla (BKT arviolta +2,7 %) ja myös yritysten noin +10 %:n tuloskasvulla. Kiinassa jatkui vaikea kehitys kiinteistömarkkinoilla ja heikko kuluttajaluottamus.

Kiina on myös tietyillä toimialoilla erityisesti Euroopan kannalta muuttunut tärkeästä vientimaasta päakilijaksi. Geopoliittiset kriisit (Ukraina, Lähi-Itä), Euroopan poliittinen epävarmuus (Ranskan ja Saksan hallituskriisit) ja heikko teollinen kysyntä johtivat Euroopassa vaimeaan talouskasvuun (BKT arviolta +0,8 %) ja tuloskasvuun vain +2 %.

Globaalilla osakemarkkinalla Yhdysvallat ja teknologiasektori olivat selviä voittajia tekoälyteeman siivittämänä, kun taas Eurooppa ja kehittyvät markkinat jäivät jälkeen.

Yhdysvallat tuotti jo toista vuotta peräkkäin selvästi yli +20 % (viimeksi vuosina 1998–99) ja puolet tuotoista kertyi Magnificent 7 -megateknologiaosakkeista. Lisäksi dollarin vahvistuminen +7 % nosti Yhdysvaltojen tuottoja entisestään. Suomen osakemarkkina poikkesi globaalista kehityksestä jääden nollatuottoon.

Osakeindeksituottoja 2024 (EUR): MSCI World AC -indeksi tuotti +25 % (+18 %), SP500-indeksi +33 % (+22 %), SP500 Equal weight -indeksi +21 % (+10 %), Nikkei-indeksi +16 % (+18 %), MSCI Europe -indeksi +9 % (+16 %), MSCI Emerging Market -indeksi +10 % (+6 %), OMX Helsinki Cap -indeksi 0 % (-1 %).

→ Säätiökonsernin sijoitusten tuotto vuonna 2024, huomioiden realisoitumaton markkina-arvojen muutos, oli +13,0 % (+1,3 %).

Hajautettu osakesalkku (ilman Sanoma- osakkeita) tuotti +13,4 % (+16,3 %) alittaen markkinatuoton vastaavalla maantieteellisellä allokaatiolla laskien. Merkittävä tuottoajuri osakesalkussa oli, kuten koko markkinassa, teknologia- ja viestintäpalveluyhtiöiden poikkeuksellisen vahva kehitys.

Sanoma-osake tuotti +16,5 % (-26,7 %). Säätiön hajautettujen osakesijoitusten kymmenen vuoden kokonaistuotto tilikauden päättyessä on erinomaisella tasolla, noin 9 % p.a. Säätiön vuosituotot saattavat vaihdella voimakkaasti johtuen korkeasta osakepainosta.

Sanoma Oyj -osakkeet

Säätiö omistaa 39 820 286 kpl Sanoma Oyj:n osaketta, jotka edustavat 24,35 % Sanoma Oyj:n osakkeista ja äänistä.

Sanoma Oyj:n osakkeiden kokonaistuotto, sisältäen realisoimaton arvomuutos, oli +16,5 % (2023: -26,7 %). Sanoma Oyj:n osinkotuotto säätiölle vuonna 2024 oli 14,7 miljoonaa euroa (14,7 miljoonaa euroa).

Vastuullinen sijoittaminen

→ Säätiö sijoittaa varansa vastuullisesti ja ottaa sijoituspäätöksiä tehdessään huomioon kaikissa omaisuusluokissa taloudellisten seikkojen lisäksi ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät.

Vastuullisuuteen liittyvät määrittely, sääntely, raportointi ja mittaamistavat ovat yhteiskunnassa edelleen kehitysvaiheessa. Sen vuoksi säätiö katsoo, että vastuullisuutta tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja useasta eri näkökulmasta.

Säätiön hallitus hyväksyy vastuullisen sijoittamisen periaatteet vuosittain osana sijoituspolitiikkaa.

Sijoitustoiminnassa vältetään sijoituksia yrityksiin, joiden liiketoiminnasta merkittävä osa liittyy alkoholiin, tupakkiaan, viihdekäyttöön tarkoitettuihin kannabisvalmisteisiin tai uhkapeleihin. Säätiön hallitus päätti joulukuun kokouksessaan päivittää vastuullisuusperiaatteita puolustusteollisuuden osalta. Säätiö voi jatkossa sijoittaa aseita valmistaviin yrityksiin, jos niiden pääkonttori on NATO-maassa ja ne eivät valmista kiistanalaisia aseita (kuten ydinaseet, rypälepommit, henkilömiinat ja kemialliset sekä biologiset aseet).

Sijoitussalkun vastuullisuuden kehitystä seurataan säännöllisesti ja lisäksi yhteistyökumppanin kanssa on toteutettu jo useana vuonna peräkkäin sijoitussalkun laaja vastuullisuusanalyysi. Vuonna 2024 toteutetun analyysin

kattavuus oli lähes 96 % säätiön koko varallisuudesta ja se käsitti käytännössä koko osakesalkun. Selvityksen mukaan säätiön sijoitussalkun vastuullisuus oli kaikilla operatiivisilla mittareilla vähintään samalla tasolla vertailuindeksin (MSCI World) kanssa.

Selvityksen mukaan säätiön sijoitussalkussa oli vertailuindeksiä enemmän positiivisiksi katsottuja teema-altistumia ja vähemmän negatiivisia tai tulkinnanvaraisia teemoja. Positiivisista teemoista korostuivat vertailuindeksiin nähden

erityisesti lääketeollisuus ja terveys-teknologia sekä Sanoma-omistuksen myötä koulutus- ja julkaisutoiminta.

Säätiö sijoittaa myös joihinkin negatiivisen teema-altistuman yhtiöihin, jotka ovat kuitenkin esimerkiksi alansa johtavia yhtiöitä siirtymisessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Näillä yhtiöillä täytyy myös olla kunnianhimoinen, tiedeellisesti vahvistettu ja Pariisin ilmastopöytäkirjan kanssa linjassa oleva päästövähennystavoite. Näistä sijoituksista huolimatta säätiön hiilijalanjälki oli 26 % vertailuindeksiä pienempi.

Riskien hallinta

Säätiö toimii sijoitusvarallisuutensa turvin, ja sen varsinainen toiminta on vakiintunutta. Säätiön riskienhallinnassa korostuvat hyvä ja avoin hallinto sekä selkeät sisäiset prosessit. Merkittävimmät riskit liittyvät sijoitusvarallisuuden hoitoon ja markkinariskiin, Sonoma Oyj -omistuksen hinta- ja ankkuriomistajariskiin sekä avustustoiminnan mahdollisiin maineriskeihin.

Ydinprosessien, toimintatapojen ja työnkuvien säännöllisellä arvioinnilla, kouluttautumisella ja tarvittaessa päivittämisellä vastataan muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin sekä madalletaan pienen organisaation haavoittuvuutta.

Omaisuuksien reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä on sijoitustoiminnan ensisijainen tavoite. Säätiön sijoitustoiminnan tavoitteina ovat myös vakaa kassavirta ja riittävä

maksuvalmius, joilla turvataan varsinaisen toiminnan jatkuvuus. Sijoitushorisontin ollessa pitkä, sijoitusstrategia on osakepainotteinen (osakepaino oli vuoden lopussa 93,5 %), eikä sijoitus-salkkua yleisesti ottaen suojata.

Lyhyen aikavälin kurssimuutoksilla ei ole säätiön kannalta merkitystä, koska säätiö pyrkii hyvään reaalituottoon ja kassavirtaan pitkällä aikavälillä. Vuositulot vaihtelevat yleensä voimakkaasti.

Sijoitusstrategian mukaisesti sijoitukset on hajautettu maantieteellisesti, toimialoittain, yhtiökohtaisesti ja valuutamääräisesti. Sijoitukset ovat pääasiassa likvideissä arvopapereissa ja rahastoissa, jotka voi nopeasti muuttaa rahaksi eli säätiön rahoitus- ja likviditeettiriski on hyvin pieni. ESG-tekijät

huomioidaan osana sijoitustoimintaa ja riskien hallintaa. Sijoitussalkusta tehdään vuosittain laaja vastuullisuusanalyysi yhteistyökumppanin kanssa.

Kotimainen ja kansainvälinen taloudellinen tilanne heijastuu säätiön sijoituksiin. Sijoitustoiminnan riskit liittyvät pääasiassa yleiseen markkinarisktiin eli kansainvälisten osakemarkkinoiden ja osinkotulojen kehitykseen pitkällä aikavälillä.

Lisäksi säätiön omaisuudesta noin 23 % koostuu Sanoma Oyj:n osakkeista, jotka muodostavat suurimman yksittäisen hintariskin.

Rahavarojen hoito ja sijoitustoiminta on tehty hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, ja sijoitustoimintaan liittyvät asiat on käsitelty säätiön talousvaliokunnassa.

Asipex-konsernin sijoitustoiminta ja riskien hallinta noudattavat yhtiön hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa, joka on linjassa yllä kuvatun Jane ja Aatos Erkon säätiön sijoituspolitiikan kanssa.

Viestintä

Säätiön viestinnän tehtävä on jakaa tietoa säätiön tavoitteista sekä avustustoimintaan liittyvistä prosesseista ja työkaluista ja helpottaa näin sekä hakijoiden että hankkeiden toteuttajien työtä. Viestintää ohjaavia toimintaperiaatteita ovat vuorovaikutteisuus ja joustavuus sekä aktiivinen ote työn kehittämiseen.

Neuvonta ja asiakaspalvelu sekä sidosryhmäkohtaiset tapaamiset ja esittelyt ovat tärkeä osa säätiön viestintää. Neljä kertaa vuodessa julkaistavissa uutiskirjeissä avataan laajempien artikkelien avulla avustustoiminnan ajankohtaisia teemoja ja tehdään näkyväksi avustuksen saajien työtä.

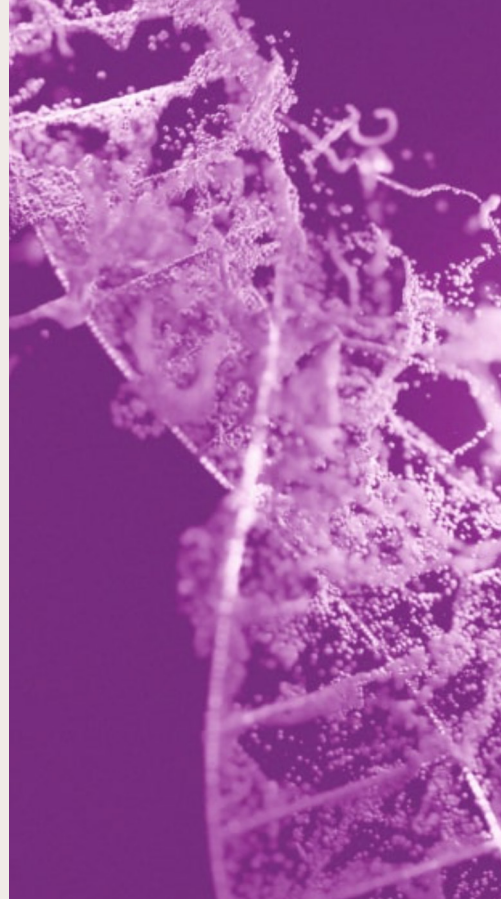
Toimintavuoden aikana toteutettiin info- ja keskustelutilaisuuksia yhteistyössä eri taiteen alan katto-organisaatioiden kanssa. Vuoden aikana myös jalkauduttiin Säätiöt ja rahastot ry:n

koordinoimaan yliopistotapaamiseen Lappeenrantaan sekä eri hanketoimijoiden järjestämissä tilaisuuksissa eri puolille Suomea. Tilaisuuksissa saatu tieto auttaa tunnistamaan laajemmin tieteen ja taiteen kehityssuuntia, lisää ymmärrystä toimijoiden arjesta sekä kirkastaa kuvaa avustustoiminnan vaikuttavuudesta.

Tietosuoja ja asiakirjahallinta

Lähettyessään hakemuksen tai raportin Jane ja Aatos Erkon säätiölle hakijat ja avustuksensaajat luovuttavat säätiölle itseään ja mahdollisesti työryhmän muita jäseniä koskevia tietoja, joista muodostuu säätiölle henkilötietoja sisältävä rekisteri. Säätiö on luonut mahdollisimman läpinäkyvän menettelyn, jossa otetaan laajasti huomioon hakijoiden ja avustuksensaajien oikeudet tietosuoja koskevien lakien ja asetusten edellyttämällä tavalla.

Hallinto

Hallitus

Vuosikokouksessa 22.3.2024 hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Nils Ittonen ja varapuheenjohtajaksi Juhani Mäkinen.

Hallituksen jäseniksi valittiin Marianne Heikkilä, Reetta Meriläinen, Mikko Mursula, Jussi Pesonen, Sari Pohjonen, Kerstin Rinne ja Antti Vasara. Säätiön hallituksen varajäseniksi valittiin Outi Vaarala ja Anna Valtonen. Varajäsenet ovat myös osallistuneet hallituksen kokouksiin toimintavuoden aikana.

Kaikkien hallituksen jäsenten toimikausi kestää seuraavaan vuosikokoukseen saakka. Hallitukseen ei voida valita jäsentä tai varajäsentä, joka on täyttänyt tai toimikautensa aikana täyttää 75 vuotta.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Säätiön asioita käsitellään myös kokousten ulkopuolella.

Talousvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessa talousvaliokunnan puheenjohtajaksi Mikko Mursulan ja jäseniksi Nils Ittosen, Hanna-Mari Peltomäen ja Karl Tujulinin.

Talousvaliokunta seuraa finanssimarkkinoiden sekä talouden yleistä kehitystä ja toimii hallituksen vahvistaman sijoitusstrategian puitteissa. Talousvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Työvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessa työvaliokunnan puheenjohtajaksi Nils Ittosen ja jäseniksi Juhani Mäkinen ja Hanna-Mari Peltomäen.

Työvaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi tulevat asiat. Työvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Asiantuntijavaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessa asiantuntijavaliokunnan puheenjohtajaksi Antti Vasaran ja jäseniksi Nils Ittosen ja Hanna-Mari Peltomäen.

Asiantuntijat kutsutaan kokoukseen käsiteltävien alojen mukaan. Valiokuntaan tuotavat asiat valmistellaan alakohtaisissa asiantuntijaryhmissä. Asiantuntijoiden nimet eivät ole julkisia.

Asiantuntijat

Säätiön keskeinen menestystekijä on laadukas arviointiprosessi, joka perustuu vertaisarviointiin. Arvioitsijat ovat eri alojen asiantuntijoita, ja he osallistuvat myös muuhun säätiön avustustoimintaa edistävään kehittämistyöhön. Säätiö nimeää asiantuntijat strategiakausittain. Asiantuntijoiden nimet eivät ole julkisia. Esteellisyys huomioidaan arvioinnissa.

Säätiöt ja rahastot ry

Jane ja Aatos Erkon säätiö on Säätiöt ja rahastot ry:n jäsen. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia apurahoja ja kavien suomalaisten yleishyödyllisten säätiöiden, rahastojen ja yhdistysten yleisten ja yhteisten etujen ajajana sekä edistää ja kehittää jäsenistön hyvää toimintatapaa ja ammattitaitoa.

Asiamies Hanna-Mari Peltomäki on Säätiöt ja rahastot ry:n hallituksen jäsen (2023–25).

Hallinto ja toimihenkilöt

Säätiön konsernin henkilöstö oli tilikauden aikana keskimäärin kahdeksan henkilöä, joista neljä oli tytäryhtiökonsernin palveluksessa. Toimintavuonna perustettiin uusi yhteyspäällikön tehtäväkuva vahvistamaan tavoitteellisempaa sidosryhmäyhteistyötä.

Säätiön toiminnan keskeisiä menestystekijöitä ovat ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta, toiminnalle omistautunut hallitus sekä korkeatasoinen ja kattava yhteistyöverkosto.

Asiamies Hanna-Mari Peltomäki osallistui toimintavuonna valtakunnalliselle 248. maanpuolustuskurssille 4.–27.3.2024.

Lähipiiritoimet

Toimintavuoden aikana säätiön hallituksen palkkiot olivat 245 600 euroa ja asiamiehen ennakonpidätyksen alainen palkka 130 288 euroa.

Hallituksen jäsenille on maksettu kuukausittaista palkkiota sekä kokouspalkkiota hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä.

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio on ollut 2 000 euroa kuukaudessa ja jäsenten 1 500 euroa kuukaudessa. Kokouspalkkiota hallituksen ja valiokuntien puheenjohtajille on maksettu 600 euroa ja jäsenille 500 euroa. Hallituksen jäsenet työskentelevät myös kokousten ulkopuolella.

Säätiöllä ei ole ollut tilintarkastajien palkkioiden lisäksi muita vastikkeellisia tai vastikkeettomia tapahtumia

lähipiiriin kuuluvien kesken. Säätiö ei ole myöskään antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville.

Vastuullisuus

Toimintavuoden aikana laadittiin selvitys säätiön vastuullisuudesta. Työssä tarkasteltiin teemaa laajasti kolmen, säätiölle keskeisimmän toiminta-alueen osalta: avustustoiminta, sijoitustoiminta ja hyvä hallinto. Ilmast- ja luontovastuullisuutta käsiteltiin läpileikkaavasti kunkin osa-alueen

yhteydessä. Nykytilakartoitus ja eri prosessien tarkastelu vastuullisuuden näkökulmasta kirkasti olemassa olevia käytäntöjä. Hallitus nosti selvityksestä erillisiä teemoja jatkovalmisteltavaksi.

Tilintarkastus

Säätiön hallitus valitsi vuosikokouksessaan 22.3.2024 säätiön tilejä tarkastamaan PricewaterhouseCoopers Oy tilintarkastusyhteisön päävastuullisena KHT Tiina Puukkonien.

Kuluvan vuoden toiminta

Säätion avustuspoliittikkaa määrittelee strategia (2024–26), jonka toteutumista arvioidaan mm. seuraamalla aktiivisesti toimintaympäristöä. Toimintavuoden strategiakokouksessa tarkastellaan lähemmin säätion roolia ja tavoitteita taloustieteen tutkimuksessa sekä taiteessa ja kulttuurissa.

Laaajan vastuullisuusselvitystyön jatkona käynnistetään säätion riskien hallintasuunnitelman laadinta sekä määritellään periaatteet pitkän aikavälin keskimääräisen tuotto-odotuksen ja vuosittaisen jakovaran laskennalle.

Toimintaympäristön seurannassa ja tiedon kartuttamisessa jatketaan säätion omien tietohallintojärjestelmien kehittämistä.

Vuoden aikana toteutetaan myös viestintää tukeva sidosryhmäanalyysi, jonka pohjalta laaditaan kohderyhmäkohtaisempi toimenpidesuunnitelma. Tavoitteellisempi toimintamalli lisää säätion vaikuttavuutta.

Helsingissä järjestetään syyskuussa 2025 pohjoismainen säätiokonferenssi, jonka koordinoinnista Suomi vastaa. Säätio on aktiivisesti mukana tapahtuman toteuttamisessa.

Vuoden 2024 avustuspäätökset

Helsingin kaupunki Tanssin talon uudisosan lisäpääomitus		2 300 000 €
Professori Yrjö Helariutta, apulaisprofessori Tanja Pyhäjärvi, apulaisprofessori Jarkko Salojärvi, professori Ari Pekka Mähönen, erikoistutkija Kaisa Nieminen, tutkimusprofessori Eija Honkavaara, Helsingin yliopisto Tulevaisuuden metsät: geneettisen monimuotoisuuden säilyttäminen ilmastomuutoksessa	4 vuotta	1 999 000 €
Into Liikkeessä ry Ammatillisen osaamisen, oppimisen ja työllisyyden kehittämishanke	4 vuotta	1 790 000 €
Professori Sarah Butcher, professori Varpu Marjomäki, dosentti Minna Hankaniemi Helsingin yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Tampereen yliopisto Tutkimuskonsortio kehittää turvallisia, laajavaikutteisia viruslääkkeitä ja rokotteita	4 vuotta	1 680 000 €
Professori Olli Lohi, Professori Merja Heinäniemi, Apulaisprofessori Ville Hautamäki, Professori Sui Huang, Tampereen yliopisto, Itä-Suomen yliopisto Tekoäly- ja omiikkamittarit lasten ja nuorten leukemian hoitojen valintaan	5 vuotta	1 500 000 €
Professori Mikko Möttönen, Aalto-yliopisto Itsenäisesti toimiva kvanttiprosessori	3 vuotta	1 499 000 €
Professori Henri Pirkkalainen, Professori Pekka Abrahamsson, Apulaisprofessori (tenure track) Johanna Virkki, Tampereen yliopisto EVIL-AI ("evil eye") – Tekoälyagenttien negatiiviset vaikutukset ja niiden ehkäisy	4 vuotta	1 413 000 €
Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr Kansallisbaletin nuorisoryhmän koulutusohjelma	3 vuotta	1 440 000 €

Soitinakatemioiden ry Soitinakatemioiden paikan vakiinnuttaminen kotimaisen musiikkikoulutuksen kentällä	4 vuotta	1 234 000 €
Helsingin tapahtumasäätiö sr Kansainväliset orkesteri- ja tanssivierailut Helsingin juhlatuokilla 2024–26	3 vuotta	1 200 000 €
Apulaisprofessori (tenure track) Thomas McWilliams, Helsingin yliopisto Solutason mukautuvuuden mekanistinen selvittäminen ATG7-potilailla	4 vuotta	1 145 000 €
Akatemiatutkija Katharina Kujala, Oulun yliopisto Harvinaisia maametallia hyödyntävien mikro-organismien kohdennettu eristys kylmästä ympäristöstä (ICE-FISHING)	3 vuotta	1 045 000 €
Professori Olli Kallioniemi Data and AI-Enhanced Molecular Medicine (DAIMM) Research	5 vuotta	1 000 000 €
Sibelius-Akatemia, Taideyliopisto ÄÄNI JA OIKEUS – Musiikki monimuotoisuuden edistäjänä	4 vuotta	1 000 000 €
Tanssin talo säätiö sr Tanssin talon merkittävät kansainväliset vierailut vuosina 2024–2027	3 vuotta	1 000 000 €
Professori Caglar Elbuen, Oulun yliopisto Uuden sukupolven molekyyliensensorit	3 vuotta	978 000 €
Professori Juha Kere, Folkhälsanin tutkimuskeskus Alkionkehityksen uudet solumallit	3 vuotta	972 000 €
Professori (tenure track) Minna-Liisa Änkö, Tampereen yliopisto RNA:n rakenteeseen kohdistuvien syövän täsmälääkkeiden kehittäminen	4 vuotta	932 000 €
Akatemiatutkija Saara Ollila, Akatemiatutkija Jaakko Mattila, Helsingin yliopisto Syövän fibroblastien synty, toiminnallinen merkitys ja terapeuttinen kohdentaminen paksu- ja peräsuolen syövässä	4 vuotta	904 000 €

Professori Noora Kotaja, Turun yliopisto Siittöön epigenomi miesten hedelmällisyyden ja ylisukupolvisen terveyden määrittäjänä	4 vuotta	901 000 €
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr Helsinki Biennaalin kansainvälisyyden kehittäminen sekä biennaalin rooli kotimaisen kuvataidekentän kansainvälisyyden lisäämisessä vuosina 2025–2027	3 vuotta	900 000 €
Professori Juha Huiskonen, Vanhempi yliopistonlehtori Minna Poranen, Helsingin yliopisto DsRNA-viruksen elinkierron kolmiulotteinen biokuvantaminen molekyylitasolla	3 vuotta	820 000 €
Professori Pedro Camargo, Helsingin yliopisto GreenHeartH: Maaperän runsaita materiaaleja ja auringonvaloa hyödyntäen kestävään vihreän vedyn tuotantoon	3 vuotta	720 000 €
Professori Lauri Nummenmaa, Turun yliopisto Ahdistuksen ja sydänsairauksien välisen yhteyden kuvantaminen koko kehon positroniemissiotomografian avulla	4 vuotta	720 000 €
Apulaisprofessori Juha Saarikangas, Helsingin yliopisto Uusien muistimolekyylien tunnistaminen ja toiminnan selvittäminen	4 vuotta	710 000 €
PhD Heikki Takala, Jyväskylän yliopisto Punaisella valolla ohjailtavat optogeneettiset työkalut ja niiden soveltaminen syöpähoitoon	3 vuotta	707 000 €
Professori Olli Vapalahti, Helsingin yliopisto Nopea metagenomiikka virustunnistukseen ja -seurantaan	3 vuotta	695 000 €
Dosentti Sari Lauri, Helsingin yliopisto Varhaisiän stressiin liittyvien psykiatristen oireyhtymien neurobiologiset mekanismit	4 vuotta	688 000 €
Dosentti Tero Ahola, Helsingin yliopisto Isäntäsolun proteiinien tehtävät RNA-virusinfektion aikana	4 vuotta	686 000 €

Dosentti Eino Solje, Itä-Suomen yliopisto Uudet biomarkkerit, neurostimulaatio ja synaptiset tunnusmerkit: uusia näkökulmia neurodegeneratiivisiin sairauksiin	4 vuotta	681 000 €
Suomen konservatorioliitto Musikikalan koulutus kohti 2030-lukua: Tulevaisuuskestävä oppilaitoskulttuuri	2 vuotta	660 000 €
Professori Jaan-Olle Andressoo, Helsingin yliopisto GDNF – uusi skitsofrenian biomarkkeri ja täsmälääkekohte	4 vuotta	650 000 €
Helsingin Barokkiorkesterin yhdistys ry 1700-luvun ooppera: tutkimus- ja tuotantohanke	4 vuotta	650 000 €
Apulaisprofessori Kristiina Huttunen, Itä-Suomen yliopisto Oikein kuljetetusta kreatiinista käänteentekevä lääkitys aivo- ja sydänsairauksien hoitoon	4 vuotta	600 000 €
PhD Samu Kainulainen, Itä-Suomen yliopisto Univaiheiden uudelleenmäärittely koko kehon Uniarkkitehtuurimallilla	4 vuotta	568 000 €
Professori Ville Pulkki, Helsingin yliopisto Tilasuperkuuloteknologiat parannettua tilannetietoisuutta varten	4 vuotta	556 000 €
Apulaisprofessori Christian Guckelsberger, Aalto-yliopisto Sosiaalinen sisäinen motivaatio	4 vuotta	540 000 €
FT Mika Komppula, Ilmatieteen laitos Pilven mikrofysikaalisten ominaisuuksien yksityiskohtainen mittaaminen holografisen kuvantamisen avulla miehittämättömillä ilma-aluksilla (CLOUD-UAV)	3 vuotta	522 000 €
Dosentti Maria Lindahl, Helsingin yliopisto MANF ja MANF:in toimintaa jäljittelevät pienmolekyyliyhdisteet tyypin 2 diabeteksen ja sen komplikaatioiden hoitoon	3 vuotta	500 000 €

Dosentti Jukka Kallijärvi, Folkhälsanin tutkimuskeskus Ennenaikaisen vanhenemisen solu- ja molekyylitason mekanismit ja hoidot vastasyntyneiden mitokondriosairaudessa	4 vuotta	500 000 €
Apulaisprofessori (tenure track) Alexander Jung, Aalto-yliopisto Matemaattinen teoria luotettavasta koneoppimisesta (TRUST-FELT)	4 vuotta	498 000 €
Oulun kaupunginteatteri Oy Suuren näyttämön teosten monimuotoisuus ja kansainvälinen osaaminen tulevaisuustekijöinä Oulun teatterissa vuosina 2025–2027	3 vuotta	497 000 €
Professori Annakaisa Haapasalo, Itä-Suomen yliopisto Aivojen immuunisolujen muutokset otsalohkodementian eri muodoissa	3 vuotta	495 000 €
FT Riku Tuovinen, Jyväskylän yliopisto Tehokkaat kvanttimateriaalisimulaatiot	4 vuotta	484 000 €
Dosentti Karita Haapasalo-Tuomainen, Helsingin yliopisto Alzheimerin taudin synapsivaurioiden immuunimekanismien selvittäminen	2 vuotta	483 000 €
Professori Lauri Parkkonen, Aalto-yliopisto INGA – Synnytyksen käynnistyksen mullistava älykatetri, jossa on integroitu anturitekniikka: validointitutkimusProof of Concept	2 vuotta	474 000 €
WAUHAUS ry WAUHAUSIN toiminnan kansainvälistäminen ja organisaatiomallin kehittäminen vuosina 2025–2027	3 vuotta	472 000 €
Dosentti Timo Myöhänen, Helsingin yliopisto Proteiinifosfataasi 2A (PP2A) lupaavana Alzheimerin taudin hoitokohteena	3 vuotta	472 000 €
Professori Pekka Lappalainen, Helsingin yliopisto Uusien aktiini-spesifisten inhibiittorien kehittäminen Leishmania -parasiittien aiheuttamiin infektioihin	2 vuotta	400 000 €

Apulaisprofessori Vivek Sharma, Helsingin yliopisto DynamiSC: Mitokondriaalisten superkompleksien toiminnan ja toimintahäiriöiden molekulaarinen perusta	3 vuotta	400 000 €
Apulaisprofessori (tenure track) Jarno Mäkelä, Akatemiatutkija Uwe Richter, Helsingin yliopisto Mitokondrion proteiinisynteesin ja kristojen hienorakenteen välinen koordinaatio	3 vuotta	396 000 €
Helsingin yliopisto / Kansalliskirjasto Edistyneet ratkaisut visuaalisen kulttuuriperinnön esittämiseen digitaalisesti eri yleisöille	2 vuotta	396 000 €
PhD Andrea Ganna, Helsingin yliopisto Voiko tekoäly tunnistaa ihmiset, joilla on suurin tarve verikokeisiin? Proof of Concept	2 vuotta	313 000 €
Garantiföreningen för Svenska Teatern rf Monimuotoisuuden vaikutus teatterin kestävässä kehityksessä	3 vuotta	301 000 €
Professori Leena Ukkonen, Tampereen yliopisto Itsekorjautuvat toiminnalliset polymeerimateriaalit joustaviin, ohuisiin ja ultramuokattaviin tulevaisuuden langattomiin järjestelmiin (HealingSense) Proof of Concept	2 vuotta	276 000 €
Ulkopoliittinen Instituutti Yhdysvallat saranakohdassa: Ulko- ja sisäpolitiikan tulevaisuus vastakkainasettelun aikakaudella	1,5 vuotta	225 000 €
Espoon musiikkifestivaalit yhdistys ry PianoEspoo-festivaalin uudet virtaukset ja pianomusiikin tulevaisuus	3 vuotta	160 000 €
Apulaisprofessori (tenure track) Moritz Scherleitner, Apulaisprofessori (tenure track) Bianca Beyer, Aalto-yliopisto Verotus keinona edistää kestäväää kehitystä yritysten päätöksenteossa? Monitieteinen tutkimus	3 vuotta	149 000 €
Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin säätiö Helene Schjerfbeckin vanavedessä – suomalaisen nykyaiteen katselmus New Yorkissa 2025	15 kk	145 000 €

Suomen Urheilumuseosäätiö sr TAHDON VOIMA – Uusi lapsia ja nuoria aktivoiva valtakunnallinen liikuntakasvatuselämys	2 vuotta	100 000 €
Creative Dialogue Tilaussarja Kaija Saariahon muistolle	2 vuotta	65 000 €
Suomen Nuoriso-opisto J. H. Erkon kirjoituskilpailu	3 vuotta	40 000 €
Orimattilan Erkko-lukio Stipendit 2024	1 vuosi	4 900 €

Tuloslaskelma

Varsinainen toiminta	1.1.2024–31.12.2024	1.1.2023–31.12.2023
Avustukset	-46 096 806,76	-31 913 328,96
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-765 555,55	-640 116,48
Poistot	-4 215,61	-4 371,03
Muut kulut	-318 434,93	-304 531,17
	-1 088 206,09	-949 018,68
Varsinaisen toiminnan kuluja	-47 185 012,85	-32 862 347,64

Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot		
Korkotuotot	263 231,97	316 041,01
Osinkotuotot	18 716 771,21	18 311 446,90
Myyntivoitot	1 852 770,36	6 745 505,19
Arvonpalautukset	1 856 637,52	7 737 230,90
Muut tuotot	797 919,76	13 792,99
Asipex-konsernin tuotot	212 963 104,95	176 964 842,01
Tuotot yhteensä	236 450 435,77	210 088 859,00
Kulut		
Korkokulut	-13,28	-560,39
Vastikkeet	-6 960,00	-4 110,00
Myyntitappiot	0,00	-3 727 451,84
Arvon alentumiset	-1 056 586,25	-1 726 131,80
Muut kulut	-338 299,35	-282 970,65
Asipex-konsernin kulut	-176 326 612,79	-135 312 377,47
	-177 728 471,67	-141 053 602,15
	58 721 964,10	69 035 256,85

Tuottojäämä	11 536 951,25	36 172 909,21
Tilikauden ylijäämä	11 536 951,25	36 172 909,21

Tase

Vastaavaa	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	17 558,40	0,00
Aineelliset hyödykkeet	61 169,00	59 246,65
Sijoitukset	272 750 868,17	271 039 251,65
Pysyvät vastaavat yhteensä	272 829 595,57	271 098 498,30
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	1 343 782,96	665 809,84
Rahoitusarvopaperit	729 711 926,36	688 979 638,42
Rahat ja pankkisaamiset	43 379 070,97	71 183 030,82
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	774 434 780,29	760 828 479,08
Vastaavaa yhteensä	1 047 264 375,86	1 031 926 977,38

Vastattavaa	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
Vararahasto	8 052 051,86	8 052 051,86
Edellisten tilikausien ylijäämä	917 116 675,15	892 499 751,36
Tilikauden ylijäämä	11 536 951,25	36 172 909,21
Oma pääoma yhteensä	937 705 678,26	937 724 712,43
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	57 471 476,20	63 148 103,50
Lyhytaikainen vieras pääoma	52 087 221,40	31 054 161,45
Vieras pääoma yhteensä	109 558 697,60	94 202 264,95
Vastattavaa yhteensä	1 047 264 375,86	1 031 926 977,38

“Pienellä kansalla on
vain sivistyksensä.”

– Aatos Erkko

JANE JA AATOS
ERKON SÄÄTIÖ